

BÜLTEN

SOSYAL BECERİLER

ÖĞRETMEN - LİSE

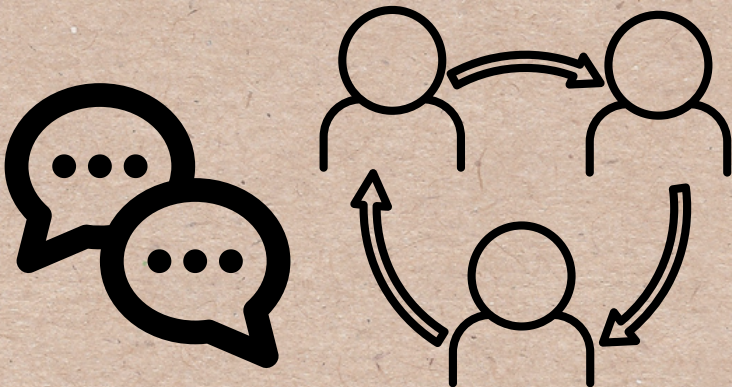
SOSYAL BECERİ NEDİR?

Sosyal beceriler, çeşitli etkileşimlerde, bireyin hem kendisinin ve hem de diğer bireylerin duygu, düşünce ve davranışlarını anlama ve o anlayışa uygun davranışlar gösterebilme olarak tanımlanmaktadır. (Trower 1980); "sosyal beceriler" kavramı ile "sosyal beceri" kavramını birbirinden ayırmaktadır. Sosyal beceriler, "sıradan insanların sosyal etkileşimde kullandıkları ve kurallar tarafından yönetilen gerçek

normatif öge davranışlar veya eylemler (bakış,sözcükler, vb.), ve tekil ögeler (selamlaşma) gibi ögelerin, eylemlerin veya senaryoların belirlenebilir ardışıklığı", sosyal beceri ise "bir hedefe yönelik, becerikli davranışın ortaya konması süreci" olarak tanımlanmaktadır. Genelde sosyal beceriler, sosyal olarak kabul edilebilen diğer bireylerle etkileşimde kişiyi yetkili kılan öğrenilmiş davranışlardır.

ÖNEMLİ

Bugün eğitim sürecinde, bireyin sosyal gelişimi, diğer gelişim alanları kadar önemli görülmektedir. Kendini ifade etme, kendine güven, çevresindeki insanlardan kabul görme, sosyal bağımsızlık vb. tüm bu becerilerin geliştirilmesi çabalarının temelinde, sosyal davranışları geliştirebilmek ve çocukların uygun davranışta bulduklarında desteklenmesi yer almaktadır.

SOSYAL BECERİNİN ÖĞRENCİ ÜZERİNDE ETKİSİ

Sosyal beceriler model alma ve taklit etme yoluyla öğrenilebildiği gibi eğitim sistemi içerisinde planlı programlı bir şekilde de öğretilmektedir. Çocuklarda model alma ve taklit etme ile gerçekleşen öğrenmeler genelde gelişigüzel olmaktadır. Bu öğrenmelerde olumlu davranışların yanında olumsuz birçok davranışta kazanılabilmektedir. Bununla birlikte birçok sosyal beceriyi kolayca kazanan çocukların yanında çok az beceriye sahip çocuklara da rastlanılmaktadır. Sosyal becerilerin gelişiminde aile, sosyoekonomik durum, yaş, cinsiyet, eğitim ortamı vb. birçok etken vardır.

SOSYAL BECERİ DÜZEYİ DÜŞÜK OLAN ÖĞRENCİLER

Sosyal beceri bakımından zayıf olan öğrenciler yaşamları boyunca kişiler arası ilişkilerde, akademik çalışmalarında, duygusal-davranışsal alanlarda ve mesleki yaşamlarında çeşitli problemlerle karşılaşmaktadırlar. Bu problemlerin giderilmesi için çocukların sosyal beceri düzeylerinin artırılarak, toplumla bütünleştirilmesi gerekmektedir.

SOSYAL BECERİ DÜZEYİ YÜKSEK OLAN ÖĞRENCİLER

Sosyal beceri düzeyi yüksek olan öğrenciler kendilerini daha doğru ifade eder, kendilerine olan güvenleri yüksektir, etkili problem çözme yollarını bilir, iletişimi başlatabilir, girişkendir, sorumluluk almaktan çekinmez, grup çalışmalarında aktif katılım gösterir ve buldukları sosyal ortamlara kolay uyum sağlayabilir. Bu durum çocukların akademik başarılarını da olumlu yönde etkileyebilir.

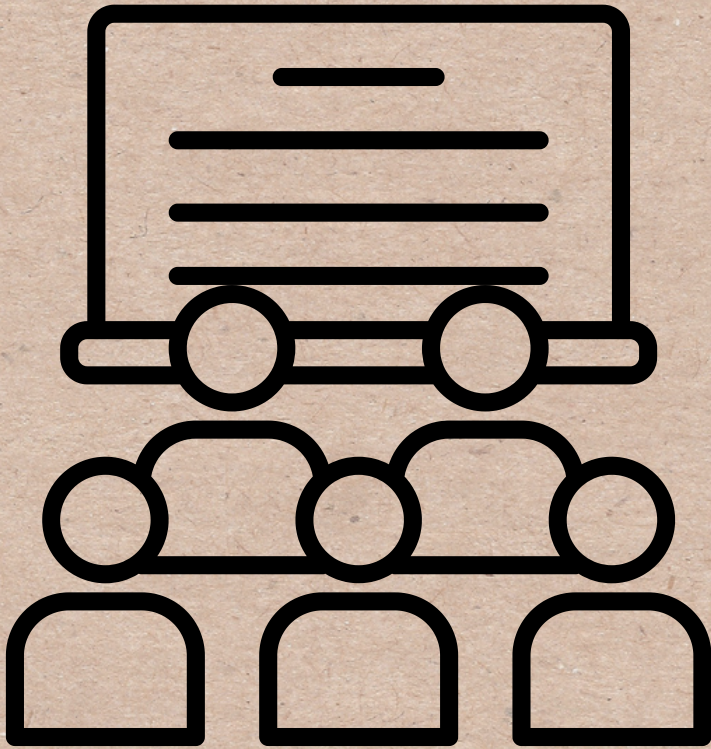
SOSYAL BECERİ EĞİTİMİ KONUSUNDA
AİLE, OKUL, ÖĞRETMEN VE ÇOCUĞUN
YAŞADIĞI YAKIN ÇEVRESİNE ÖNEMLİ GÖREV
VE SORUMLULUKLAR DÜŞMEKTEDİR.

SOSYAL BECERİLER
ÖĞRENEREK GELİŞTİRİLİR

EĞİTİM ORTAMINDA SOSYAL BECERİLER

Eğitimin önemli olarak görülen amaçlarından birisi de çocukların yaşamlarını sürdürdükleri topluma uyum sağlayabilmelerine yardım etmektir. Çocukların içerisinde yaşadıkları topluma istedik şekilde uyum sağlamaları, yani toplum içerisinde etkin bir üye olabilmeleri için sosyal gelişimlerini sağlıklı bir şekilde tamamlamaları gerekmektedir. Akademik becerilerin yanında çocukların sosyal gelişimlerini de temel alan sosyal beceri eğitimi son derece önemli görülmektedir. Okul sadece çocukların akademik gelişimlerine odaklanmamalı, onların sosyal gelişimleri için de uygun öğretim programları uygulamalıdır. Öğretmenler sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle çocukların sosyal gelişimlerini desteklemelidirler.

KULLANILABİLECEK YÖNTEM, TEKNİK VE ETKİNLİKLER

Sosyal beceri eğitimi ile ilgili literatür incelendiğinde okul, aile ve yakın çevrede çocukların sosyal becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayacak birçok yöntem, teknik ve etkinliklerin önerildiği görülmektedir. Yöntem, teknik ve etkinliklerden bazıları aşağıda sıralanmıştır.

- Isınma oyunları
- Rol oynama
- Drama
- Grup çalışmaları
- İşbirlikli öğretim yöntemi
- Aktif öğretim yöntemi
- Belirli gün ve haftalar kutlama programı
- Tiyatro çalışmaları
- Sportif etkinlikler
- Geziler
- Sosyal kulüp çalışmaları
- Öğrenci merkezli öğretim

ÖNERİLER

- Sosyal beceriler aileden başlayarak eğitimin her kademesinde kazandırılmaya çalışılmalıdır.
- Eğitim kurumları; aileleri, çocuklarının sosyal gelişimlerinin önemi konusunda bilgilendirmelidirler.
- Okullarda çocukların akademik başarılarının yanında sosyal gelişimlerine de önem verilmelidir.
- Öğretmenler çocukların sosyal becerilerini geliştirebilecek öğrenci merkezli, etkinlik temelli öğretim yöntemlerine daha fazla ağırlık vermelidirler.

Sosyal beceri eğitiminde kullanılacak yöntem, teknik ve etkinliklerden, öğretmenler tarafından duruma göre en uygun olanın seçilmesi daha etkili olacaktır. Bu sebeple öğretilecek sosyal beceriler akademik beceriler gibi önceden belirlenmeli ve uygun öğretim yöntemleri seçilerek çocuklara kazandırılmaya çalışılmalıdır.

“ÇOCUKLARIN SOSYAL YAŞAMA DAHA KOLAY ADAPTE OLARAK AKADEMİK BAŞARI VE SOSYAL İLİŞKİLERİNİ OLUMLU YÖNDE ETKİLEYECEK SOSYAL BECERİ EĞİTİMİNİN OKUL, AİLE VE ÇEVREDE ETKİN BİR ŞEKİLDE VERİLMESİ TOPLUMSAL GELİŞİM AÇISINDAN DA ÖNEMLİDİR.”